

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

II. De rescriptis & mandatis Apostolicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

CAP. I.

Propheta. Et unam Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum: Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesie observationes, & constitutiones, firmissimè admitto, & amplector. Item sacram scripturam juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto, nec eam unquam, nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque, septem esse verè & propriè sacramenta novæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, Matrimonium: illaque gratiam conferre: & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacramento reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesie Catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorum solenni administratione recipio, & admitto omnia & singula quæ de peccato originali, & de justificatione in sacrosancta Trid. Synodo definita & declarata fuerint, amplector, & recipio. Profiteor patet in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis & defunctis: atque in sanctissimo Eucharistia Sacramento esse verè, realiter & substantialiter corpus & sanguinem, unà cum anima, & divinitate Domini nostri Iesu Christi, fierique conversionem totius substantia vini in sanguinem: quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi. Constantè teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter & sanctos unà cum Christo regnantes, venerandos, atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero, imagines Christi, ac Deiparæ semper virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertientiam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco. Romanoque Pontifici, Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia à sacris Canonibus, & œcumenicis Conciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio atque profiteor, simulque contraria indubitanter rejecto, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in presenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & immaculatam usque ad extremum vitæ spiritum constantissimè, Deo adjuvante tenere & confiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, tueri, doceri & predicari, quantum in me erit, curaturum. Romæ idib. Novemb. 1564.

TITVLVS II.
DE RESCRIPTIS, ET MANDATIS
Apostolicis.

Innocentius VIII.

Rescriptorum & mandatorum Apostolicorum executionem impediens, quibus penam scribitur.

OMnes personæ tam seculares quam regulares, contra quas in Curia Romana cause de jure vel consuetudine commixte sunt, vel in futurum tam per appellationem, seu devolutionem ad illam, aut alias quomodolibet committentur, & quæ citationes in vim commissionum Apostolicarum decretas vel decernendas, aut quavis alia mandata, seu rescripta Apostolica, iustitiam vel gratiam continentia, quo minus juxta illorum tenorem executioni demandentur, perse vel per alium seu alios, directè vel indirectè, quovis quæsito colore impedire, aut impediri facere, seu clericis ut beneficia Ecclesiastica renuncient, aut juri in illis sibi competenti cedant, vel ut à prosecutione causarum, & jurium hujusmodi desistant, mandari facere præsumperint, aut pro illis impediendis, & renunciandis, ad Principes seu Officiales seculares, publicè vel occultè, per se vel alium, quovis quæsito colore recursum habuerint, causam perdet, & omne jus tam in petitorio, quam possessorio, in re vel ad rem de qua agitur, eis competens, eo ipso amittant, & ad beneficia se renunciata obtinendum inhabiles existant.

Aliæ verò personæ Ecclesiasticæ, seu etiam seculares, quas causa hujusmodi non tangit, executionem citationum hujusmodi, aut aliorum quorumcumque mandatorum, seu rescriptorum, & provisionum Apostolicarum, ut præmittitur, impediens, aut impediendis hujusmodi, auxilium, consilium, vel favorem, publicè vel occultè, directè & indirectè præstantes, cujuscunque conditionis vel præminentia existant, sententiam excommunicationis eo ipso incurrant, à qua (præterquam in mortis articulo constituti, & satisfactione prævia) ab alio quàm à Romano Pontifice pro tempore existente, & canonicè intrante, absolutionis beneficium nequeant obtinere.

Notarii verò, sive tabelliones publici prædicti, qui de executionibus citationum & mandatorum, ac provisionum hujusmodi faciendis, aut quo minus fiant inhibitionibus, requisiti fuerint, instrumenta publica desuper ad instantiam interesse habentium, seu interesse prætenduntium (satisfactio tamen de congruo salario) conficere recusataverint, perjurii reatum incurrant, ac executionem officii tabellionatus amittant, si antequam infamia eo ipso, & eorum instrumentis sive scripturis publicis postmodum per eos super rogibus postea factis, & conficiendis, donec ab hujusmodi reatu perjurii absolutionem & infamie absterisionem obtulerint, nulla fides in iudicio, vel extra adhibeatur. Datum Rom. oct. Cal. Feb. Ann. 1491.

Leo Decimus.

Statuta & ordinationes quæ sunt in injuriam executionis rescriptorum & literarum Apostolicarum, nullius sunt vigoris auctoritatis.

CAP. II.

Iacet foelic. record. Bonifacius Papa IX. prædecessor noster, ad quem fide dignorum relatione pervenerat, quod certi Prælati, quibus pie memorie Urbanus Papa VI. etiam prædecessor noster concesserat, ut in eorum civitatibus & diocesisibus executio literarum Apostolicarum fieri non posset, nisi literæ ipsæ Prælatibus, aut eorum officialibus prius exhiberentur, & per eos approbare forent, & eorundem Prælatorum officiales in consuetudinem deduxerant: aliqui verò prætextu statutorum provincialium, seu synodaliū etiam servabant, quod nullus literas Apostolicas hujusmodi exequi auderet, nisi postquam Prælati, seu officiales ipsi per suas

a Divisio rescriptorum: iustitia, c. pastoralis, c. fiscalis, c. super literis, de rescriptis, Gratia, c. gratia, de rescriptis, in 6. & Clementi. grat. ced.

eorundem percipi, exigi, eosque integros personis prædictis, postquam ipsas literas sub plumbo expeditas haberent, una cum dicta possessione consignari, quandoque vero, dum literæ sub plumbo huiusmodi expeditæ existunt, ut jus suum unicuique illorum conferretur, & temerarium audacia debita castigatione compescatur, ac ipsæ literæ Apostolicæ facilius debitis executioni, ut patet, demandentur, proviso de beneficiis in corporalem, realem, & actualem possessionem beneficiorum, & annexorum, iuriumque, & pertinentiarum prædictorum induci, & inductos in ea manentem, amotis quibuslibet intrusis detentoribus ab eisdem, aliaque fieri, & exequi per diversas vias in forma brevis, & sub annulo Piscatoris confectas literas mandet, & percipiat certis inibi modo, & forma tunc præscriptis, dilecto filio causarum Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori, seu alio executoribus desuper deputatis, quibus omnino parendum esse. Nihilominus, nonnulli beneficiis prædictis inhiantes, ac gratis prædictas illudere, earumque intrusiones & detentiones improbe tueri fatigantes, executionem literarum in forma brevis huiusmodi, & facultatem per eas ipsi executoribus attributam diversis dubiis, & cavillationibus remorentur, & processus per eosdem executores desuper habitos, & formatos, ac inde secuta quæcunque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse, neque attendi debere contendunt, sub prætextu, quod in decreto sacri Concilii Tridentini, sessione vigesima quarta, capitulo vigesimo, dispositum fuerit, quod causæ omnes ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiam si beneficiales sint, in prima instantia coram ordinariis locorum duntaxat cognoscantur, exceptis a his, quæ juxta Canonicas sanctiones apud Sedem prædictam sunt tractandæ, vel quas ex urgenti rationabili causa indicaverit summus Pontifex Romanus, per speciale scriptum signaturæ suæ ejus manu propria subscribendum committere, aut avocare. Verum cum decretum huiusmodi Concilii concessione prædictarum literarum in forma brevis, & illarum executionem nihil efficiat, neque per illos causas, seu instantias introducat, sed merè executivè procedi mandetur, literæ quoque in forma brevis annulo Piscatoris munitæ, non minoris sint efficacis & auctoritatis, quàm rescripta signaturæ Rom. Pontif. ejus manu propria subscripta; Nos in his nostræ debite declarationis cautelam adhibentes, ac provisorum prædictorum jus a veris dubia & cavillationibus huiusmodi, æquitate & justitia suadentibus perseverare volentes, nec non prædictatum, & quarumcunque literarum in forma brevis super capienda possessione nomine Cameræ huiusmodi, aut in favorem literarum sub plumbo expeditarum tam à prædecessoribus nostris quàm nobis, & dicta Sede hæc tenas concessarum, tenoris ac litis, & causæ, si quæ desuper executæ sint, statum & merita, nominaque & cognomina judicium executorum, & colligantium præsentibus pro sufficienter expressis habentes. Motu proprio, non ad ipsorum provisorum aut aliorum nobis pro eis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia ac de mera nostra deliberatione decernimus, & declaramus per concessionem literarum in forma brevis, sub annulo piscatoris super capienda possessione quorumcunque beneficiorum dispositioni Apostolicæ referatarum seu affectuorum Sedis & Cameræ Apostolicarum nominibus apprehendenda, & ejusdem possessionis in favorem provisorum ab ipsa Sede de eisdem beneficiis postquam literas sub plumbo super provisionibus huiusmodi habuerunt expeditas relaxatione,

nec non assistentia ipsi provisio literas desuper sub plumbo expeditas habentibus præstanda, & aliorum inibi expressorum executione faciendæ, quæ mandata executiva sunt, & summariam duntaxat causarum propter quas illæ emanarunt cognitionem requirunt, decretis Concilii huiusmodi non contraveniri, nihilque præjudicii illis inferri, vel eorum formam in aliquo violari, neque indici aut censeri, vel executionem literarum earundem propterea in aliquo suspendi sive remorari, aut facultatem literarum executores ipsos & ab eis deputatos sub executoris facultate sibi per easdem literas, ut præfertur concessas, uti, frui, gaudere, & contra illis non parentes ad declarationem incursum poenarum, & censurarum in eisdem literis in forma brevis contentarum ac invocatione brachii secularis procedere, alia omnia & singula in eisdem literis contenta (illarum tamen forma servata) facere & exequi libere & licite potuisse, & posse, nec non processus desuper habitos, & formatos habendosque, & formandos, ac inde secuta, & sequenda quæcunque firma, valida, & efficacia fuisse, & esse & fore, suosque integros, & plenarios effectus fortiter debere in omnibus & per omnia. Præsentibus quoque literas de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quoquam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari nullatenus posse.

TITVLVS III.
DE ELECTIONE, ET ELECTI
potestate.

Iulius II. In Concilio Lateranensi.

Electio Pontificis Maximi Simoniacæ institutione indulta, nulla est, nulliusque potestatis, adeo ut sic electus exaureatur ab omnibus dignitatibus & officiis cum suis sequacibus, & completibus Cardinalibus.

CAP. I.

Quoniam tam divino quàm humano jure in spiritualibus præcipuè detestabiliter sit simonia a labes prohibita, & fons magis in electione Romani Pontif. Vicarii Iesu Christi Domini nostri, abominabilis sit & universali Ecclesiæ perniciosus. Nos qui regimini ejusdem universali Ecclesiæ (meritis licet imparibus) annuente Domino præsidemus cupientes quantum cura Deo possumus in præmissis pro tanta rei necessitate ac periculi magnitudine, ut tenemur, in posterum salubriter providere, de fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio & unanimi consensu hac nostra perpetuè valitura constitutione, Apostolica auctoritate & de potestatis nostræ plenitudine, statuimus, ordinamus, decernimus, & diffinimus, quod si (quod Deus pro sua clementia, & ineffabili bonitate avertat) contigerit, postquam nos, vel successores nostros successivè ipse Deus ab huiusmodi universali Ecclesiæ regimine absolverit: humani generis inimico procurante, & ambitione vel cupiditate ad hoc inclinante, seu impellente, electionem Romani Pontificis, ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo seu aliquibus de cetero Cardinalium quomodolibet votum dantibus per simoniacam hæresim (in dando, promittendo, vel recipiendo pecunias, bona cujuscunque generis, castra, officia, vel beneficia, seu promissiones & obligationes) commissam, per se, vel alium, seu alios quomodocunque, & qualitercunque (etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium unanimi concordia, quomodolibet, etiam per viam assumptionis unanimiter, nemine discrepante, etiam sine scrutinio factæ) celebrari, vel fieri: non solum

a C. nec licet. 17. dist. c. majores. de bapt. Virgilius Papa in Epist. ad Eutherium in fin. & Pelagius 2. in 1. Epist. circa fin. cum similibus. b Notetur differentia literarum Apostolicar. de quibus P. Greg. in Synagoga. l. 17. ca. 11. num. 10. & seqq.

a Concil. Basili. sess. 23. modum præscribit. Vid. Redoan. de simonia. 2. cap. 33. num. 21. & seqq.